

Natuurvereniging Tholen

Secretariaat: M. Gijzenstraat 21; 4681 BN Nieuw-Vossemeer.

Tel.: (0167) 503 118. Bankrekening nummer 141.945.346.

www.natutholen.nl

Aan: De Nederlandse staat
het ministerie van
Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
staatssecretaris de heer H. Bleker
per E-mail
DEN HAAG

Datum: 17 november 2011

Uw brief van: 06-10-2011

Kenmerk: Planologiewerkgroep

Uw kenmerk:

Bijlagen:

Onderwerp: Bezwaarschrift m.b.t. het ontwerp van de Wet Natuur.

Geachte heer.

Principieel en fundamenteel is een groot bezwaren in te brengen. Dat heeft een de (ontwerp)wet overstijgend karakter maar is hierin ook volledig geïncorporeerd; derhalve wordt het bezwaar hier ook gemaakt.

De indeling van de levende wereld.

Al vóór Carl Linnaeus, die zo veel heeft bijgedragen aan de systematiek bij de classificatie van het leven, werd de levende wereld steeds ingedeeld in twee rijken: het dierenrijk (de fauna) en het plantenrijk (de flora). Schimmels vond men wat lijken op een plant en deze werden dus ingedeeld in het plantenrijk. Bacteriën werden ook ingedeeld bij het plantenrijk, omdat ze net als planten een celwand hebben. Er werden sedert Linnaeus (1707-1778) wel nieuwe indelingen voorgesteld, maar geen van deze indelingen waren een lang leven beschoren. Echter in 1969 kwam hier verandering in. Toen werd wereldwijd een indeling van de levende wereld aangenomen van vijf rijken (Whittaker).

a. bacteriën (monera)	prokaryoot
b. eencelligen (protista)	eukaryoot
c. schimmels (fungi)	eukaryoot
d. planten (plantae)	eukaryoot
e. dieren (animalia)	eukaryoot

Niet alleen worden nu meer rijken erkend dan de twee traditionele. Ook werd het duidelijk dat er twee basale typen cellen zijn, eukaryoot en prokaryoot (twee domeinen).

De nieuwste inzichten sinds 1969 leiden ertoe dat (mede op grond van DNA-gegevens) de monera en de protista in meer rijken zullen moeten worden opgedeeld.

Het staat ten minste heden ten dage vast dat fungi (schimmels, paddestoelen en zwammen) niet (meer) tot het plantenrijk behoren. De wetgeving loopt daarbij achter en zal moeten worden aangepast. De aangehaalde problematiek betreffende de bacteriën en de eencelligen spelen bij de Wet Natuur geen primaire rol.

De Nederlandse wetgever doet er wijs aan tenminste de driedeling (zie c, d en e) in de wet te verwerken. Dan sluit het aan op de stand van de universeel erkende wetenschappelijke inzichten van de laatste vijftig jaar.

De meer specifieke opmerkingen zijn de volgende.

149 soort niet meer beschermd.

Ten opzichte van de reikwijdte van het huidige beschermingsregime van de Flora- en Faunawet betekent de nieuwe Wet Natuur dat dieren, planten en schimmels (fungi) van 149 soorten niet langer onder het beschermingsregime zullen vallen. Een verbijzondering van deze 149 op een

lijst bij de memorie van toelichting ware een essentiële bijdrage geweest voor uw meest betrokken burgers. Dit klip en klaar weer te geven is één van de hoofdessenties voor het kunnen verkrijgen van een maatschappelijk draagvlak.

Buiten het op lijst zetten van de voorgenoemde 149 soorten kunt u er niet aan ontkomen veelal per soort te motiveren waarom u deze soorten hun bescherming ontnemt. Dit houdt meer in dan te redeneren dat u uitsluitend nog het Europese wettelijke kader wilt volgen. Zijn wij in Nederland nu werkelijk zo dom bezig geweest dat alles van hier wordt geschrapt? De extra Nederlandse elementen in onze natuurvisies – zo wijst de geschiedenis uit – zijn ontstaan uit een hoge kwaliteit van natuurbesef, gesteund door een maatschappelijk zeer hoge graad van betrokkenheid bij de burgers. Het loslaten van dit deel van onze nationale identiteit, zonder een goede motivering uwerzijds, ontslaat u niet van de verantwoordelijkheid daar alsnog nader op in te gaan.

Aanvullend citeer ik gedeelten van de opmerkingen van Vogelbescherming Nederland. Dit ondersteunen wij van harte.

Als de wet werkelijkheid wordt betekent dit een forse verslechtering voor vogels en natuur. De plezierjacht op grauwe ganzen, kolganzen en smienten wordt dan van half augustus tot half februari geopend. Nu worden er in de winter al 100.000 tot 200.000 ganzen geschoten in verband met "schadebestrijding". Dat wordt met deze wet alleen maar erger. Voor soorten als kolgans en smient heeft Nederland een internationale verantwoordelijkheid. Van deze soorten overwintert respectievelijk 70% en 50% in Nederland. Bovendien blijkt uit populatieonderzoeken dat de kolgans onder druk staat door beperkte reproductie. Vogelbescherming is zeer verontwaardigd over dit voorstel en heeft dit in een brief aan staatssecretaris Bleker duidelijk gemaakt. Als het voorstel wet wordt zou dat bovendien betekenen dat het akkoord van de Ganzen7 - zeven organisaties waaronder LTO en Vogelbescherming - is opgeblazen. Daar is juist afgesproken dat het schieten op ganzen in de winter tot vrijwel nul wordt gereduceerd. De wet lijkt bedoeld om jagers te plezieren; die kunnen straks het hele jaar ganzen schieten.

Minder natuurgebieden.

Verder is het in gelijke mate en in gelijke denksferen als ten aanzien van de 149 afgeschreven soorten te ongespecificeerd gemotiveerd waarom zo veel beschermde natuurgebieden van nu die status wordt ontnomen.

Dit minimalisme duidt niet op een hoge mate van verbondenheid met uw eigen cultuur. U geeft hiermee ook een signaal van weinig waardering af naar al die beheerders van die natuurgebieden die dit werk met een zekere passie en sociale betrokkenheid voor ons Nederlanders zo uiterst waardevol verrichten. (Wij zelf hebben geen natuur in beheer.)

Jacht.

De wetsteksten en de memorie van toelichting betreffende de jacht staan veel te vol met eufemismen, zoals toeëigenen, benutten, beheereenheden, beheer, onttrekken, bestrijding, exploitatie, terwijl het dan simpelweg om doden en doodschieten gaat. Daarbij hebben jagers naast "plezier" en "killerinstinct" ook vaak eigen geldelijk belang bij de jacht, ten eerste als boer die meer opbrengst van zijn grond wil en ten tweede door de verkoop van wild en gevogelte en eigen consumptie. Het is moeilijk maar men moet steeds beseffen dat het eigen belang afgewogen moet worden tegen de gedachte dat de mens vaak sterk geneigd is egocentrisch te zijn ten opzicht van Gods Schepping. De jacht als van ouds het unieke voorrecht van de adel en de grootgrondbezitters. Het heeft te veel iets feestelijks voor degenen die nu hun macht mogen uitoefenen. De jacht is eigenlijk meer een noodzakelijk kwaad in onze tijd. Rondtrekkende jagers, niet zelden in grote groepen, zijn voorzien van militaire gewelddmiddelen, en hebben voor de mens ook een zeer bedreigende impact. De gruwelijke verstoring in de natuur heeft op alle levende wezens zijn negatieve inwerking, ook voor de mens.

Invasieve exoten.

Zij die wat sterk ontwikkelde associatieve kwaliteiten bezitten moeten wat betreft het thema exoten de gedachten die de homo sapiens betreffen bewust uitschakelen. Maar ook elke homo

sapiens leeft het langst wanneer deze hoofdzakelijk binnen de eigen natuurlijke meridiaan-breedte en klimatologische omgeving blijft.

Het onderwerp exoten in de zin van deze wet is toch al moeilijk genoeg. Tot de exoten behoren onder andere de Amerikaanse eik, de kastanje, de Amerikaanse vogelkers, de zwarte zwanen, de Schotse hooglander, de nijlgans, de Japanse mossel, de tulp, de fazant en ga zo maar door. Geen exoot zijn wolf, tijger, bizon, waarvan de herintroductie onmogelijk is. Echte schade door introductie van exoten blijkt soms maar veel later, zoals hier o.a. ten aanzien van de Amerikaanse vogelkers. Voorzichtigheid is geboden. Tuincentra, dierenhandel en internationaal transport zijn naast individuele personen een bron van import. Ten aanzien van plantmateriaal worden niet zelden van inheemse soorten hier van nature vreemde exemplaren uit afwijkende regio's van Europa ingevoerd. Ook dat is vaak op de lange duur een nadelige factor in meer opzichten.

Tallose landbouwcultures die hier worden verbouwd zijn super-exoten, zoals aardappel, tomaat, tabak, mais, kiwi, enz, enz. Dierentuinen, arboreta, en doodgewone siertuinen zijn levende collecties exoten.

Bij de introductie van exoten speelt ook de klimaatverandering mee, waardoor populaties uit zuidelijker streken noordelijker oprukken en waardoor de natuur zich geleidelijk vervroegt. Dit leidt weer tot het uitsterven van bij voorbeeld de meidoorn en de meikever; daarvoor in de plaats komen de aprildoorn en de aprilkever.

Hout en houtproducten.

Het is toch werkelijk jammer bij deze passages niets vermeld te zien van een van de centrale waarde van bossen naast de reeds prachtige en goede opsomming. Vergeten is dat bossen onze zo noodzakelijke zuurstof produceren.

Een zeker cynisme zal een Europeaan moeten bekruipen als het om de instandhouding en het formaat van het voorkomen van bossen gaat. Wij, levend in een zwaar ontgonnen Europese omgeving, hebben door de eeuwen heen een totale metamorfose van het landschap doorgevoerd. De bossen die geheel Europa massaal en nagenoeg uniek hebben overdekt zijn door de generaties voor ons, en ook de huidige, geleidelijk gerooid en uitgerooid. Dit cynisme moet dan ook opkomen als het om de kap in andere continenten gaat. Het onbeperkte bevorderen en nastreven van vrijhandel leidt niet zelden tot uitbuiting en te sterke uitleving in geld- en hebzucht.

Te massale overproductie van landbouwgewassen voor het Europese continent dient te worden tegengegaan, teneinde nieuwe ruimte te scheppen voor herintroductie van bossen. De naam Holland betekent houtland, maar dat beeld is zeer zeer ver te zoeken. Een zekere mate van uitbreiding van het bosareaal is ook voor Nederland sterk aan te bevelen. Wij zijn dat ook verplicht om internationaal geloofwaardig te kunnen zijn wat bosgebruik betreft.

Wij mogen blij zijn dat de bevolkingsgroei in Europa afneemt. Zo kan de opoffering van de natuur aan menselijke exploitatie gelukkig weer eens afremmen. De aarde is geen rijke buit voor de mens om zich als enige "diersoort" uit te verrijken. Het is Gods Schepping en dat vraagt om een ander inzicht en een helder breed bewustzijn. Loskomend van overmoedige eigenwaan dient men te beseffen dat ook de natuur "recht heeft" om te leven en te bestaan. Bij de historische kijk en bij de meetgegevens over de Nederlandse bossen dient mee in overweging te worden genomen dat bij economische gunstige grootscheepse herverkavelingsoperaties in de vorige eeuw veel landschap met houtopstanden verloren is gegaan. In bomen geteld (wat niet mogelijk was) heeft dat heel veel verloren doen gaan. Anderzijds zijn vanaf de jaren dertig vooral op de zandgronden in Nederland gelukkig veel bossen massaal nieuw aangeplant.

Staatsbosbeheer.

Het is niets dan met grote waardering en groot respect dat naar de organisatie en de medewerkers van Staatsbosbeheer gekeken moet worden. Echter het is een spijtige zaak dat dit nog steeds een staatsbedrijf is, terwijl het in vergelijking met Natuurmonumenten en de twaalf provinciale Landschappen daartussen op gelijksoortige wijze een goede plaats zou kunnen hebben. Veranderen is moeilijk en dat zal wel de grootste tegenzin wekken.

Positieve grondhouding.

Uw conclusie over dit schrijven zou ook weer niet beperkt moeten blijven tot uitsluitend een kritische. In brede zin wordt de kern van uitgangspunten van deze wetswijziging ondersteund zoals dat in de memorie van toelichting, bij voorbeeld op bladzijde 200, tweede alinea staat:

"In de kern is de aanleiding gelegen in de wens en noodzaak om

- het wettelijke beschermingsregime nauwkeuriger te laten aansluiten bij de internationale verplichtingen ten aanzien van het behoud en een duurzaam beheer van de biologische diversiteit,
- om taken en verantwoordelijkheden eenduidiger en dichter bij burgers en ondernemers te beleggen, in principe op provinciaal niveau,
- om **onnodige** belemmeringen voor economische en ruimtelijke ontwikkelingen op te heffen en
- administratieve lasten en regeldruk te verminderen,
- om een goede aansluiting op het omgevingsrecht te verzekeren en
- om ten algemene het wettelijke stelsel toegankelijker en eenvoudiger te maken."

(Bovenstaand is alleen de indeling met streepjes in de tekst gewijzigd en het ene vette woord.)

Ruimtelijke ordening.

Het woord **onnodige** is zojuist daarom vet weergegeven omdat de subjectieve uitleg hiervan tot verschillende conclusies kan leiden.

Maatschappelijk zal – in weerwil van het eigen belang met betrekking tot economische en ruimtelijke ontwikkelingen – de overtuiging ook moeten indalen dat in een maatschappelijke samenleving er naar evenwicht gezocht moet worden tussen de waarden in brede zin ook op andere gebieden dan die van het beperkte eigenbelang.

In deze zin kan gewezen worden naar de watertoets die slechts vrij recent zijn intrede heeft gedaan binnen de ruimtelijke ordening. Op vergelijkbare wijze pleiten wij voor een natuurtoets in de ruimtelijke ordening. Op deze wijze kunnen in een tijdige fase de beste voorwaarden aan bod komen om de deskundige inbreng vanuit de natuurvisie in de gezamenlijke totaalafweging mee te nemen, met respect en ruimte voor ieders inbreng.

Met vriendelijke groet,
de voorzitter van de planologiewerkgroep
en van de Natuurvereniging Tholen,

Henk Vinkeles Melchers.
(henkmelchers@hetnet.nl)